

Komenský a Sárospatak

Sárospatak (Blatný Potok), který leží v půvabné tokajské vinařské oblasti, patří navzdory krátké době Komenského působení mezi stěžejní zastavení v jeho životě. Do sedmihradského knížectví se Komenský vydal především s politickými cíli, aby napomohl vytvoření další protihabsburské koalice tvořené Anglií, Švédskem a právě Sedmihradskem. Proto přijal nabídku knížete Rákócziho k reformě dosti zanedbaného sedmihradského školství. Gymnázium v Sárospataku se mělo stát pod vedením Komenského vzorovou školou. Politické záměry měl posilnit sňatek Zikmunda Rákócziho, mladšího syna knížete Jiřího I., s Jindřiškou Marií Falckou, dcerou českého Zimního krále. Brzká smrt novomanželů tyto ambice nedovolila uskutečnit, což přispělo k neúspěchu Komenského politických plánů se zapojením Sedmihradska. V reformě sedmihradského školství Komenského podporovala zvláště matka knížete Zuzana Lórántffyová. Díky tomu mohl Komenský dále rozvíjet projekt své pansofické školy a připravovat učebnice, které by napomohly snadnějšímu vzdělávání dětí.